

LATVIJAS REPUBLIKAS VESELĪBAS MINISTRIJA
VALSTS SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU
”DAUGAVPILS PSIHONEIROLOĢISKĀ SLIMNĪCA”

Lielā Dārza ielā 60/62, Daugavpilī, LV-5417, reģ. Nr. 50003407881
Tālr. 65402220, fakss 65402221, e-pasts: dpns@dpns.gov.lv
Valsts kase TREL22, n/k LV81TREL929052500000

Daugavpilī

23.08.2021 Nr. 1.1/604-N

Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs
Baznīcas iela 25, Rīga, Latvija, LV1010
tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Par cilvēktiesību nodrošināšanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā

VSIA „Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” (turpmāk – Sabiedrība) saņēma Latvijas Republikas Tiesībsarga rekomendācijas Nr. 1-5/156 veikt noteiktas darbības klientu cilvēktiesību un vislabāko interešu nodrošināšanā.

Vadoties pēc Tiesībsarga rekomendācijām informējam par šādu pasākumu izpildi un ieviešanu:

1. Uz 2021.gada 13.jūliju, kad Sabiedrības Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (turpmāk - Institūcija) apmeklēja Tiesībsarga biroja pārstāvji, Institūcijas klientu pārvietošanās ārpus institūcijas teritorijas tika nodrošināta saskaņā ar Labklājības ministrijas izstrādātajiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju rīcības algoritmiem. Atbilstoši algoritmam pārvietoties ārpus Institūcijas teritorijas varēja to institūciju klienti, kur pilnībā bija vakcinēti vismaz 70% klientu un darbinieku. Uz norādīto datumu Institūcijā nebija sasniegts šis rādītājs, tāpēc ārpus institūcijas teritorijas varēja pārvietoties tie klienti, kuriem bija nepieciešamība nokļūt valsts un pašvaldību iestādēs, bankās, pastā u.c.. Uz šo brīdi ir sasniegts noteiktais vakcinēto personu rādītājs, tāpēc klientiem ir iespēja pārvietoties arī ārpus Institūcijas teritorijas, lai apmeklētu veikalu, pastu vai citu iestādi. Šādā gadījumā Institūcijas vadītājs, izvērtējot epidemioloģiskās drošības riskus, pieņem lēmumu par klienta iespēju atstāt Institūcijas teritoriju.

2. Institūcijā tiek nodrošināta klientu saziņa ar tuviniekiem un draugiem, izmantojot savus personiskos mobilos tālruņus un datorus ar interneta pieslēgumu, kā arī Institūcijas stacionāro telefonu. Institūcijai LM budžetā nav piešķirti līdzekļi mobilā telefona klientu vajadzībām iegādei, taču VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” sameklēja iespēju, lai Institūcijā nodrošinātu mobilo tālruni ar interneta pieslēgumu klientu vajadzībām.

Nodrošinot komunikāciju, tiek izvēlēts piemērots saziņas veids, kas būtu atbilstošs gan klientu, gan arī viņu tuvinieku vēlmēm un iespējām. Institūcijā klientiem ir iespēja darba dienās izmantot datoru ar interneta pieslēgumu, bet uz šo brīdi izmantot šo iespēju nav pieteicies neviens klients.

3. Ņemot vērā Tiesībsarga biroja rekomendācijas, tika izmainīta “VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas klientu tikšanās ar piederīgajiem kārtība”. Kārtība paredz ikviena institūcijas klienta tiesības tikt ar saviem tuviniekiem bez laika limita ierobežojuma. Ar apstiprināto kārtību tiek iepazīstināti gan Institūciju darbinieki, gan klienti, izvietojot to pie informācijas stendiem Institūcijā, gan arī mutiski, sniedzot skaidrojumu klientiem un klientu piederīgajiem.

4. Visas klientu istabas tika pārmērītas, un klientu izvietojums istabās-guļamtelpās atbilst Ministru kabineta 2000.gada 15.decembra noteikumu Nr. 431 “Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām” prasībām. Institūcijā istabās-guļamtelpās ir izvietoti ne vairāk kā pieci klienti (MK noteikumu prasība – ne vairāk kā sešas personas). Institūcijas telpu platība uz vienu cilvēku atbilst MK noteikumos noteiktajam, t.i. dzīvojamās istabas- guļamtelpas platība Institūcijā uz vienu klientu ir 7,64 m² (MK noteikumu prasība – 6 m²).

5. Visi Institūcijas klienti ir nodrošināti ar individuālās lietošanas higiēnas līdzekļiem (zobu birstēm, zobu pastām u.c.), kuri ir novietoti individuālos marķētos plastmasas iepakojumos. Klientu vajadzībām tiek izmantotas vienreizlietojamās mazgāšanas švammītes, tāpēc švammīšu marķēšana nav nepieciešama. Higiēnas preces un līdzekļi ir novietoti klientiem pieejamās vietās. Institūcijas personāls ikdienā informē klientus par nepieciešamību veikt higiēnas procedūras, bet, ņemot vērā klientu smago garīgās veselības stāvokli, ne vienmēr tas izdodas.

6. Institūcijā tiek nodrošināti visi apstākļi, lai klienti varētu saturīgi pavadīt laiku, kā arī klienti tiek nodrošināti ar jēgpilnām nodarbībām un aktivitātēm, ņemot vērā klientu individuālās vajadzības. Nodarbības un aktivitātes organizē sekojošie darbinieki (speciālisti un to skaits apstiprināts saskaņā ar 2019.gada 2.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 138 “Noteikumi par sociālo pakalpojumu saņemšanu” 5. pielikumā “No valsts budžeta finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma sniegšanā iesaistītā personāla skaits un kvalifikācija” noteikto) – sociālie darbinieki, sociālie aprūpētāji, sociālais rehabilitētājs, klīniskais un veselības psihologs, fizioterapeits, mākslas terapeits, kultūras pasākumu organizators, interešu pulciņa audzinātāji.

Tiek organizētas nodarbības kognitīvo spēju uzturēšanai vai attīstīšanai, prasmju un kustību attīstību veicinošas nodarbības. Tiek organizētas sporta pasākumu norises ārpus telpām vienā stāvā dzīvojošiem klientiem. Teritorijā atrodas speciāli aprīkots basketbola, volejbola un futbola sporta laukums, kā arī ir izveidota veselības taka ar āra trenāžieriem. Klientiem tiek piedāvāta iespēja apmeklēt trenāžieru zāli.

Institūcija piedāvā iespēju uzlabot klienta pašaprūpes spējas un sociālo funkcionēšanu, nodrošināt klientiem, atbilstoši viņu funkcionālajam stāvoklim, iespēju apgūt sadzīves un pašaprūpes iemaņas (veļas mazgāšana, veļas gludināšana, galda klāšana, trauku mazgāšana, telpu uzkopšana, naudas līdzekļu lietderīga lietošana). Institūcija nodrošina darba prasmju saglabāšanu, atjaunošanu vai apgūšanu atbilstoši individuālās sociālās rehabilitācijas plānā paredzētajam.

Institūcijas klienti apmeklē specializētās darbnīcas, kur ir iespēja nodarboties ar galdniecību, rokdarbiem (izšūšana, šūšana, adīšana, veidošana no sāļās mīklas).

Klienti var apmeklēt arī bibliotēku, kur notiek dažādi, pasākumi, piemēram, filmu skatīšanās, žurnālu un grāmatu lasīšana, galda spēļu spēlēšana u.c.). Institūcijas klienti tiek apmācīti datorlietošanas prasmēm.

Klientiem ir nodrošināta iespēja izpaust savas radošās spējas, t.i. apmeklēt mūzikas, zīmēšanas nodarbības, kā arī mākslas terapeita vadītājās nodarbībās darboties māla studijā.

Institūcijas telpu ietvaros tiek rīkoti klientiem iekšējie pasākumi (nodarbības, TV skatīšanos, galda spēles u.tml.). Pasākumi tika organizēti katra ēkas stāva klientiem atsevišķi, t.i., tika organizēti pasākumi Ziemassvētki, Lieldienas, Līgo svētki. Visi pasākumi un nodarbības tiek organizēti saskaņā ar LR Labklājības ministrijas "Ieteikumi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām ierobežojošo pasākumu piemērošanai".

Nodarbības ar ergoterapeitu klientiem nav iespējams organizēt, jo šādi speciālisti Institūcijā nav pieejami uz šo brīdi, lai gan Sabiedrības valde pieliek visas pūles, lai tādu atrastu.

Institūcijas klienti itin bieži nav motivēti apmeklēt nodarbības, Institūcijas darbinieki nav tiesīgi viņus spiest apmeklēt nodarbības un piedalīties rīkotajos pasākumos, tomēr darbinieki mēģina pierunāt klientus doties uz nodarbībām un iesaistīties aktivitātēs. Katrs nodarbības apmeklējums tiek atspoguļots "Klientu nodarbību uzskaites žurnālā", kurš ir ieviests ar 2019.gadu. 2019.gada vasarā slimnīcas teritorijā pie SAI 4.korpusa uzstājās Daugavpils Vienības nama senioru deju kolektīvs Atbalss.

7. Institūcijā visi klienti, tai skaitā arī ar kustību traucējumiem un tie, kas pārvietojas ratiņkrēslā, regulāri dodas pastaigās svaigā gaisā; viņiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties dažādās nodarbībās, kā arī piedalīties pasākumos, ja viņiem ir šāda vēlēšanās.

2021.gada 18.augustā Sabiedrībā notika vebinārs par valsts apmaksātās juridiskās palīdzības saņemšanas iespējām un sadarbību ar Valsts juridiskās palīdzības administrāciju, kurā piedalījās arī Institūcijas sociālie darbinieki. Sociālie darbinieki sniegs informāciju Institūcijas klientiem par iespēju saņemt valsts apmaksāto juridisko palīdzību.

Valdes priekšsēdētāja

Sarmīte Ķikuste

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu, dokumenta parakstīšanas datums ir pēdējā pievienotā droša elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums.